

משוח מלחמה פרק שמיני סוטה

מד.

עין משפט
גר מצוה

כה א מיי פ"ג מהל' אכל
הל"ג סגג לאוין רלה
טוש"ע י"ד ס"י שעא סע"י
ה:
בו ב מיי פ"ו מהל'
טומאת מת הליט
וע"ש ב"מ:
ג מיי פ"ז מהל' מלס
דן ז:
ד מיי שם הל' טו:
בו ה מיי פט"ו מהל'
אסורי ביאה הליט
ופי"ז הל"ב:
כה ו מיי פ"ה מהל'
דעות הלי"א:
כז ז מיי פ"ז מהל'
מלכ"ס הל' י"א:
ל ח מיי שם הל"טו:
לא ט מיי שם הל"ד:

מאהיל על חלל הפתח: והני מילי כו'. השתא מהדר לפרושי סייעמיה מהכא. מדליטריך למיתני העומד לתוכו טהור ש"מ הני מילי חצר הקצר דמסיימנא מחילתא דמערה לחודיה ודחצר לחודיה ויש היכר דדצר אכל מת צעלמא המוטל באויר מודו צית הלל דתפיס ארבע אמות מדליטריך למיתני העומד לתוכו טהור דאי צעלמא לא גזור למה לי לאשמועינן הכא דטהור: ואפי' היא לו שומרת יבם שלא קדשה הוא אלא מכח אחיו צבה לו: לקחה. מדלגא כתיב לקח מיעוטא הוא למעוטי לקיחת איסור: **כדרכה**. דאמר אין עזירה בקידושין עד שיצטעל שיצא זעו או את האשה לדי חילול וממורת ונתינה אין עזירה בקידושין דלא כתיב ציה לא יקח אלא לא יצא^א ולא תחמני^ב אכל אלמנה כתיב צה לא יקח^ג וקחה היינו מקידושין ואליטריך דרצה דלא תימא מקידושין עזר ליה איסור: **ו** ונתינה. מן הגבועים דכתיב צה ויתנס יהושע לחוטי עיני (יהושע ט) והן משצבה אומות: **ועפדה בשדה לך**. ונצבה בשדה מלאכתך לך: **גמרא**. לתת סבא להצין בטעמי המשנה והלכה כדברי מנ: **אם הוסיף צו דימום אחר**. שורה של אצנים או בגובה או בעזי מו לא הוי על מכוחו וקרינא ציה חדש^ד: **שמחשין אוסו**. שאינו מתקיים: **צצוע**. צשמיטה: אין לי אלא חדשה. צמולה: אלמנה וגרושה. מאחר ונשאה זה: יגול אף צנה צית. חדש ולא חנכו יהא כזה שיהא נקי מן הכל: **מתנא'** ויספו השוטים. על דברי הן: **צקשרי**. צשמתקשרים לעמוד צפופים שלא יפרידו ארביס: **לפיקר**. שהירא זהו הירא מעצירות תלה המורה צנה ונטע ואירס לחזור צגלן כתי שיתלה צק המורה ולא יתצייס לומר מעצירות שצידו הוא ירא וחזר: **ר' יוסי אומר כו'**. צגמרא וע"צ^ה מפרש צמאי פליג אדרכי יוסי הגלילי: **וצקצו של עם**. צסופו של עם שעומדים שלא יחזרו אחרונים לאחריהם לנוס: **מעמידין וקפיין מלפניהם**. צראשם של צד המלחמה מעמידין צני חרס גבורים ממונים לכך שאם יפול אחד מן הנלחמים יעמידוהו ויקפיהו ויגזירו את אצנים הצבא צדצריהם: **ואחריהם**. ואשלין של אחרים מאחריהם: **וכשלין של צרול צדיהם**. לשמור שלא ינוסו. וכשלין כעין חצין שקורין ור"ש: שחילת

אמת תופס ארבע אמות לטומאה ^א ותנא תונא חצר הקבר העומד בתוכה טהור והוא שיהו בה ארבע אמות דברי בית שמאי ב"ה אומרים ^בארבעה טפחים כמה דברים אמורים שפתחה מלמעלה אבל פתחה מן הצד דברי הכל ארבע אמות כלפי לייא אדרבה מן הצד מידריר ונפיק מלמעלה אי אפשר דלא מאהיל אלא כמה דברים אמורים שפתחה מן הצד אבל פתחה מלמעלה ארבע אמות והני מילי חצר הקבר דמסיימא מחיצתא אבל מת בעלמא תפיס: ^גמי האיש אשר ארש אשה כו'. ת"ר אשר ארס ^ד אחד המארס את הבתולה ואחד המארס את האלמנה ואחד שומרת יבם ואפילו ^ההמשה אחין ומת אחד מהם במלחמה כולן חוזרין לא לקח ולא לקחה דפרט לאלמנה לכהן גדול גרושה וחלוצה לכהן הדיוט ממזרת ונתינה לישראל בת ישראל לממזר ולנתין לימא דלא כרבי יוסי הגלילי דאי רבי יוסי הגלילי הא אמר ^והירא ורך הלבב זה המתירא מעבירות שבידו אפילו תימא ר' יוסי הגלילי כדרכה ^זדאמר רבה הלעולם אינו חייב עד שיבעול מה טעם לא יקח משום לא יחלל משום הכי אינו לוקח עד שיבעול תנו רבנן אשר בנה אשר נמע אשר ארש ^חולמדה תורה דרך ארץ שיבנה אדם בית ויטע כרם ואח"כ ישא אשה ואף שלמה אמר בחכמתו ^טהכן בחוץ מלאכתך ועתדה בשדה לך אחר ובנית ביתך הכן בחוץ מלאכתך זה בית ועתדה בשדה לך זה כרם אחר ובנית ביתך זו אשה ד"א הכן בחוץ מלאכתך זה מקרא ועתדה בשדה לך זה משנה אחר ובנית ביתך זה גמ' ד"א הכן בחוץ מלאכתך זה מקרא ומשנה ועתדה בשדה לך זה גמרא אחר ובנית ביתך אלו מעשים טובים ר' אליעזר בנו של ר"י הגלילי אומר הכן בחוץ מלאכתך זה מקרא ומשנה וגמרא ועתדה בשדה לך אלו מעשים טובים אחר ובנית ביתך ^ידרוש וקבל שכר: ואלו שאינן חוזרין הבונה בית שער כו': תנא אם הוסיף בו דימום אחד חוזר: ר' אליעזר אומר אף הבונה בית לבנים בשרון לא היה חוזר:

מה תופס ארבע אמות לטומאה. חכמים גזרו שיהא המת מטמא כל הנכנס בארבע אמותיו כדי שלא ירגילו אכילי טהרות ליקרצו לו והוא סבור שלא האהיל ויש לחוש שמא יפשוט ידו ויהאיל ולא אדעתיה: **וסנא סנא**. וכן תני תנא דידן צמשנה הנשנית ציינו צבית המדרש צקדר טהרות (אהלות פט"ו מ"ח): **חצר הקבר**. שלפני המערה כדאמר סדר ציין הקצרות צצבא צתרא (דף ק:) שעושין מערות גדולות של עץ על שם ומופר צכותליה סביב כוכין ארוכות כמדת המת ותוחצו לתוכן והמערה מקורה צתקרה ויסיפו ועושה גומא רחצה צצד המערה ופותח פי המערה לתוך הגומא צכותל המערה כמין פתח ולמות גומא היא חצר הקבר: **העומד צסופו טהור**. כל מקום שהוא עומד צנה טהור דכיון דמערה חלוקה הימנה ומחילותיה ניכרות לא גזור רבנן צמתיס צצמחה ציתפסו ד' אמות סביבותיה לצד המערה כדי גזור רבנן ארבע אמות צמת המוטל באויר וכגון למעלה אכל גג המערה כדי להרחיק את האדם מלהאהיל על הטומאה אכל כאלו יש היכר: **והוא שיש צה ארבע אמות**. הוא דחשיבא מקום לענמה אכל פחות מכאן צטלה אכל המערה ולא חשיבא למיהוי מקום לענמה: **וצ"ה אומרים ארבעה טפחים**. הוי מקום חשבו צכל דוכתא: צמה דברים אמורים. צ"ה אמרו ליה: **כשפתחה של חצר למעלה**. שאין לה כניסת מדרון צמעלות מן הצד אלא כשיורדין לה קופצין לה וכשעולין מתוכה מטפס ועולה. ולקמן פריך איפכא מיתצבא: **כלפי לייא**. כנגד איפוא הפכת דצריך. לייא איפוא כדאמר צצרכות (דף נח.) כגני לייא כדים צצורים להיכן הולכין. איפכא מסתברא מן הצד כשעשו לחצר מדרון לצאת דרך צדדים איכא למימר כיון דלא גזור רבנן ארבע אמות מצחילות ניכרות סגי להאי חצר בצרבעה טפחים והעומד צה הרי זה טהור שאין לנו צמה לטמאו דאינו צריך לטפס ולעלות שיפשוט זרועותיו ויהאיל כנפיו על חלל הפתח כדי נפיק מידי ונפיק נשמט ונמשך לו מן הפתח של מערה לצד פתח של חצר ויוצא לו: **מלמעלה אי אפשר דלא מאהיל**. כיון דאינו אלא ארבעה טפחים אי אפשר לו לפרוש כנפיו ולטפס ולעלות אלא אם כן

א) צ"ב קא. אהלות פט"ו מ"ח. ט) ולעיל מג"א. א) וקדושין ע"ט. א) [מוספתא פ"ו]. א) וסנהדרין נ"א. ע"א. וצחסי מה"א. א) ולעיל מג"א. א) צ"ל ד'. א) [דברים כג]. א) ודברים א"א. א) ויקרא כ"א. א) [צ"ל לפני ד"ה מדרכה]. א) [דברים כ].

תורה אור השלם

1. ומי האיש אשר ארש אשה ולא לקחה יקח וישוב לביתו פן ימות במלחמה ואיש אחר יקחה: דברים כ ז
2. וקטפו השטרים לדבר אל העם ואמרו מי האיש הקרא ורך הלבב יקח וישוב לביתו ולא ימס את לבב אָחוּיו כלבבו: דברים כ ח
3. הכן בחוץ מלאכתך ועתדה בשדה לך אחר ובנית ביתך: משלי כד כו
4. כי יקח איש אשה חדשה לא יצא בצבא ולא יעבר עליו לכל דבר נקי ויהיה לביתו שנה ארית ושמה את אשתו אשר לקח: דברים כד ה
5. ויהיה ככלת השטרים לדבר אל העם ופקדו שרי צבאות בראש העם: דברים כ ט

לעזי רש"י

ור"ש ויר"ש. ה"צ"ס.

מוסף רש"י

לפיכך תלתה לו התורה את כל אלו. לחזור על צית וכרס ואשה לכסות על החורים צצביל עבירות צצדסם שלא יעשו שהם צעלי עבירה והיראה חזר לחזר שמה צנה את הפת או נטע כרם או ארס אשה (דברים כ ח.) מעמידין וקפיין לפניהם. צני חרס עומדין צצנה המערכה לוקח את הטפלים ולחוסר צצריס שוב אל המלמה ולא מטוסן שמתלת נפילה ניסה (שם כ ט.) לקפח את שוקיו. לקצן רגליו (קדושין יב.)

תנא מפני שמחדשין אותו פעמים בשבוע: ואלו שאין זוין ממקומן בנה בית חדש וחנכו וכו': תנו רבנן ^אאשה חדשה אין לי אלא אשה חדשה אלמנה וגרושה מנין תלמוד לומר אשה מכל מקום אם כן מה ת"ל אשה חדשה מי שחדשה לו יצא מחזיר גרושתו שאין חדשה לו ת"ר לא יצא בצבא יכול בצבא הוא דלא יצא אבל יספיק מים ומזון ויתקן הדרכים תלמוד לומר ולא יעבור עליו לכל דבר יכול שאני מרבה אף הבונה בית ולא חנכו נטע כרם ולא חללו ארס אשה ולא לקחה ת"ל עליו עליו אי אתה מעביר אבל אתה מעביר על אחרים ומאחר דכתב לא יעבור לא יצא בצבא למה לי לעבור עליו בשני לאוין: **מתנא'** ^בויספו השוטרים לדבר אל העם וגו' ר' עקיבא אומר הירא ורך הלבב כ"כמשמעו שאינו יכול לעמוד בקשרי המלחמה ולראות חרב שלופה ^גרבי יוסי הגלילי אומר הירא ורך הלבב זהו המתירא מן העבירות שבידו לפיכך תלתה לו התורה את כל אלו שיחזור בגללן רבי יוסי אומר אלמנה לכהן גדול גרושה וחלוצה לכהן הדיוט ממזרת ונתינה לישראל בת ישראל לממזר ולנתין הרי הוא הירא ורך הלבב ^דוהיה ככלות השוטרים לדבר אל העם ופקדו שרי צבאות בראש העם ובעקיבו של עם ^המעמידין וקפיין לפניהם ואחרים מאחוריהם וכשילין של ברזל בידיהן וכל המבקש לחזור הרשות בידו לקפח את שוקיו שתחילת

לב א מיי פ"ז מה'ג'
מלכ"ס הל"ד:
לב ב מיי פ"ד מה'ג'
תפילין הל"ז וע"ש
כ"מ סג עשין כב
טו"ש ע"ח ס"ה סע"י
ט:
לד ג מיי פ"ה מה'ג'
מלכ"ס הל"א וע"ש
כ"מ סג עשין ק"ז:
ד ז מיי פ"ד מה'ג' ק"ש
הל"א טו"ש ע"ח ס"ה ס"ה
סע"י טז:
א ה מיי פ"ט מה'ג' ר"ח
לב ג סג עשין פח:
ב ז מיי שם הל"א:
ג ז מיי שם הל"א:
ה מיי שם הל"א:
ה ט מיי שם הל"ד:
ו י מיי שם הל"א:

גליון הש"ס

פרט"ג אין מורד"ן עין
מכות י ע"ב מד"ה ח"ד
אמר:

מוסף רש"י

שח ה' בן תפילה
לתפילה. ולא יבין על
ראש אלא סמך על צרכה
ראשונה (מחוזות ז'): א"ז:
מדע"ן אסור לאשטעטי
בין צרכה תפילה של יד
לצרכה תפילה של ראש,
משום דהמתחיל צרכה
מנה אסור לצרכה עד
שגמרה, והי שמי צרכה
בצרכה אחת דמיק, כי שם
בין תפילה לתפילה איכא
אישורא דרענן ועבידה הוא
צדדי (הובא בשו"ת הובאש
עמ' 66 בשם רש"י ב"ב
משוה מלחמה, ולפנינו
א"ז).

הדרן עלך משוה
מלחמה

למיוחדין שבשטריך.
שיעור מוקף סנהדרי גדולה
(סנהדרין י"ד). לגמרה
לכולה מילתא מהתם.
ואפילו מניינא דתמשה
מהתם מיעוק דהא תמא
(שם י'): וסמך שני זקני
שני (שם י"ד). אלא ר"י
ושופטין למניינא.
לעולם לא גמר גזירה שיה,
ושופטין למיוחדין אלטרין
ומניינא מניינא דז"ו
(שם).

תוספות שאנ"ן

סח בין תפילה לתפילה
עבירה היא בידו. פ"ה סח
בין הנחת תפילין של יד
להנחת תפילין של ראש
עבירה היא בידו אם לא
חזר וברך דהכי אמרי'
במנחה סח מברך שמים
לא סח מברך אחת פ"ה
במנחות כ"ב הקומץ
דמברכין להניח תפילין
לשל יד (ועל של ראש) לא
מברך כלל אם לא סח
בנתיב אבל אם סח מברך
על של ראש על מצוה
תפילין. ול"ג ל"ח דב"ב
הרואה דקא חשיב מאה
ברכות דחייב אדם לברך
בכל יום קא חשיב להניח
תפילין ועל מצוה תפילין וכי
ס"ד דלא נתקן אלא היכא דסח בנתיב.
ומיהו י"ל דמירי בשני בני אדם אחד יש לו תפילין של יד ואחד יש לו תפילין של ראש. ור"ת אומר דמברכין להניח תפילין לשל יד ועל מצוה תפילין לשל ראש היכא דלא סח ואם
סח בנתיב מברך לשל ראש להניח תפילין ועל מצוה תפילין. ולפי זה היכא דאין לו תפילין של יד מברך על של ראש שמים דהא הוי כאילו סח בנתיב: סליק

שחילה ניסה נפילה. בגמ' פריך איפכא מצעי ליה שהניסה היא תחילת הנפילה: **ב"ד**.^א דמחרין מן המערכה ויש שאינן זוזין ממקומן במלחמות הרשות: **אבל במלחמות מלוה.** כגון כיבוש ארץ ישראל צימי יהושע הכל יוצאין: **רבי יהודה אומר כו'.** מפרש בגמ': **גמ' עזירה דרענן.** לר"י הגלילי אפי' עבר על דברי סופרים חזר ולרצי יוסי עד שיעבור על דבר תורה דומיא דאלמנה לכהן גדול וכגון שנטאה לזיכא איסור: **סח בין ספילה לספילה.** בין הנחת תפילין של יד לתפילין של ראש: **סח.** סיפר: **עזירה היא צידו.** אם לא חזר וצריך דהכי אמרי' בנמנות (דף לו.) סח מברך שמים לא סח מברך אחת: **ומיס שוספין על צרכיו.** מי רגלים מחמת יראה: **מפני שחילה נפילה ניסה מצעי ליה.** תחילת משמע הגרמת הדבר והכי איצעי ליה למימר כשהן נסין זו היא תחילת הגרמת הנפילה וצניסה לא שייך למימר תחילה דהא ממש קא ערקו: **רשות דרענן זו היא מלוה דר' יהודה.** ובצוהה מלחמה שאמרו חכמים שהיא רשות ואין חתן יוצא על אמר נמי ר' יהודה לאין חתן יוצא לה אלא שרצי יהודה קורא אותה מלוה ונפקא מינה לפוטרו משאר מצוה צעודו עסוק זה דלמרו זה הכל יוצאין אמר נמי ר' יהודה הכל יוצאין אלא דקרי לה חובה ולאו מידי אשמעינן זהא אלא כולה משום מלוה ורשות נקטו פלוגמתייהו אלא משום דקרו רענן להא רשות די להס אס קראו את זו מלוה ואפילו היא חובה שהרי אין הדבר אלא להעלותם מעלה אחת ולומר אצל צו הכל יוצאין וגבי רשות דייס לקרות את שלמעלה ממנה מלוה ורצי יהודה דקרי לקמיתא מלוה לאשמועי' דהעוסק זה פטור מן המלוה והולך להעלות את זו מעלה אחת לומר אצל צו הכל יוצאין הילכך קרייה חובה כדאיתא: **אמר רבא כו'.** מילתיה דרבי יוחנן מפרש ואילן וקאמר דהא דלמרו רצי יוחנן דאפילו רענן ורצי יהודה צאחת המלחמות צקריאת

הסס נפקא לן מיניה לענין עוסק במלוה דלמרו חובה ולמרו רשות ופריש לן נמי רבא זה מינייהו איפילו: **מלחמות יהושע דלכש.** זהא ליכא למאן דקרי רשות דאפילו חובה נמי איתא והעוסק זה פטור מן המלוה ורענן הוא דלא איכפת להו לקרותה חובה דייס לקרותה מלוה אלא הרשות שהרי אין אנו צריכין אלא למלוה זה מעלה אחת ומלוה לגבי רשות מעלה היא: **ומלחמה ציט דוד.** שנלחם בצרס צובה להוסיפה על ארץ ישראל ובשאר סביבותיה להעלות לו מנחה ומס עובד: **דברי הכל רשות.** ואפילו רצי יהודה להא לאו מלוה קרי לה והעוסק זה אינו פטור מן המלוה: **כי פליגי ר' יהודה ורענן במלוה ורשות דלמרו פטור מן המלוה ולמרו חייב במלחמה שהיא למעוטי עובדי כוכבים דלא ליטמו עלייהו:**
הדרן עלך משוה מלחמה
עגלה ערופה בלשון הקודש. נאמר. מה שהקניס אומרים ידיו לא שפכו והכהנים אומרים כבר לעמך ישראל בלשון הקודש הוצקו מן המורה לאמרה: **שנאמר כי ימא חלל** ובגמרא פריך היכי יליף מהכא: **היו יוצאין.** ובאין שם ומודיין מן החלל לצד העיירות שסביבותיו לידע איזו קרובה: **בגל גל של אצניס: נמלא סמוך לפטר כו'. מפרש טעמא בגמ' ו':** **גמ' מאי קאמר.** היכי יליף לשון הקודש מהכא: **ואין צ"ד שקול.** אין עושין צ"ד שיהא יכול ליחלק שיהא צובה אלא שיהא הרוצ לצד אחד לקיים אחי רצים להטות (שמות כג): **למיוחדין.** הנך דלשכת הגזית: **מוקני זקני.** מדמלי למיכתב זקני וכתב זקנין מיוחדין שבזקנין: **זקני השוק.** אע"פ שאינן סנהדרין: **שופטין.** זקניס שסם שופטים את ישראל: **מוקני העדה.** דסמיכת פה העלם דבר ואייתר ליה שופטין להציא עוד שניס: **לגמרה לכולה מילתא מהסם.** דהא רצי יהודה הסם נמי חמשה קאמר ויליף לה מקראי צפ"ק דסנהדרין ו': **אלא וי"ו ושופטין למניינא.** כלומר לא גמיר ג"ש ואיטערי' שופטין לסנהדרי גדולה כ"ש.
^ו

לא היו עורפין שנאמר באדמה ולא טמוון בגל נופל ולא תלוי באילן בשדה ולא צף על פני המים **ינמצא סמוך לספר או לעיר שרובה עובדי כוכבים או לעיר שאין בה ב"ד לא היו** (ב) **עורפין** * **ואין מודדין אלא לעיר שיש בה ב"ד:** **גמ' מאי קאמר אמר ר' אבהו ה"ק שנאמר וענו ואמרו ולהלן הוא אומר** ⁵ **וענו הלויים ואמרו וגו' מה ענייה האמורה להלן בלשון הקודש אף כאן בלשון הקודש וסדר עגלה ערופה כיצד כי ימצא חלל באדמה ויצאו זקנין ושופטין שלשה מב"ד הגדול שבירושלים היו יוצאין:** רבי יהודה **אומר חמשה וכו':** ⁶ **ת"ר ויצאו זקנין ושופטין זקנין שנים ושופטין שנים ואין בית דין שקול מוסיפין עליהן עוד אחד הרי כאן חמשה דברי ר' יהודה ר' שמעון אומר זקנין שנים ואין ב"ד שקול מוסיפין עליהן עוד אחד הרי כאן שלשה ור' שמעון נמי הא כתיב ושופטין ההוא מיבעי ליה למיוחדין שבשופטין ורבי יהודה מוקני זקנין נפקא ור' שמעון אי כתב רחמנא זקני הוה אמינא אפי' זקני השוק כתב רחמנא זקנין ואי כתב רחמנא זקנין הוה אמינא אפי' סנהדרי קטנה כתב רחמנא ושופטין למיוחדין שבשופטין ור' יהודה גמר זקני זקני ⁶ **מוקני העדה מה להלן מיוחדין שבעדה אף כאן מיוחדין שבעדה אי גמר לגמרה לכולה מילתא מהתם זקנין ושופטין למה לי אלא (ג) וי"ו ושופטין למנינא** ⁷ **ורבי שמעון** ^ו
^ו**

(א) מנחות לו., (ב) סוכה כה., (ג) סנהדרין י"ד., (ד) סנהדרין י"ד., (ה) עמי"ש מוס' סנהדרין י"ד. ד"ה ורצי שמעון., (ו) לנקמן מה'ה., (ז) דף י"ז.

תורה אור השלם

1. ויזען המבשר ויאמר גם ישראל לפני פלשתים וגם מגפה גדולה הייתה בקצם וגם שני בידך מתו חפני ופינתוס וארון האלהים נלקחה: שמואל א ד יו ופלשתים נלחמם בישראל וינסו אנשי ישראל מפני פלשתים ויפלו חלקלים ביהר הגלבוע.
2. שמואל א לא א וינסו השטרים לדבר אל העם ואמרו מי האיש הקרא ויהי הלבב ילך וישב לביתו ולא יפס את לבב אחיו בלבבו: דברים כ ח
3. כי ימצא חלל באדמה אשר יי אלהיק נתן קך לרשתה נפל בשדה לא נודע מי שהיה ויצאו זקנין ושופטין ומדוד אל הערים אשר סביבת החלל: דברים כא א-ב
4. וענו הלויים ואמרו אל כל איש ישראל קול רם: דברים כו יד
5. וסמכו זקני העדה את ידיהן על ראש הפר לפני ה' ושחת את הפר לפני ה': ויקרא ד טו

הגהות הב"ח

- (א) בפשטן לא היו (שופטין). מ"מ וי"ב ס"א מודדין: (ב) גמ' למה לי אלא ושופטין כר' שמעון ר' למנינא כ"ל וכן בדרש"י: